

HØRINGSNOTAT OM FORSKRIFT OM GEBYR FOR GJENNOMFØRING AV FEIING OG TILSYN MED FYRINGSANLEGG I TØNSBERG KOMMUNE, VESTFOLD

Innhold

1.	Innledning.....	2
2.	Generelt om forskriftens innhold.....	2
2.1	Gjeldende praksis.....	2
2.2	Enkelte merknader til forslag til forskrift.....	3
§ 4.	Definisjoner	3
§ 6.	Innkreving av gebyr	3
§ 10.	Bortfall av gebyrplikt	4
2.2	Ikraftsetting	5
3.	Høringsfrist og høringsinstanser	5
	Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg i Tønsberg kommune, Vestfold	6

1. Innledning

Kommunen kan vedta forskrift om gebyr for tilsyn og feiing av fyringsanlegg, med hjemmel i Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver av 14.06.2002, § 28 andre ledd (brann- og eksplosjonsvernloven).

Tønsberg kommune delegert myndigheten for feie- og tilsynstjenesten til Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS (VIB) bestående av flere nabokommuner. Brannvesenet skal blant annet sørge for gjennomføringen av lovpålagt feiing og tilsyn med fyringsanlegg, jf. brann- og eksplosjonsvernloven § 11 første ledd bokstav h.

Tønsberg kommune har etter kommunesammenslåing med Re ikke hatt en egen forskrift for gjennomføring av feiing og tilsyn, men krevd inn gebyrer gjennom gebyrregulativet som blir vedtatt av kommunestyret årlig.

Departementet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB) har påpekt viktigheten av at kommunenes gebyrinnkreving skjer gjennom forskrifts form, om det er gjennom et gebyrregulativ som oppfyller vilkårene til en forskrift, eller en vedtatt og kunngjort forskrift. Fordelen med en egen lokal feiegebyrforskrift er at en kommune enklere vil kunne sikre at formkravene er oppfylt.

På bakgrunn av dette er det hensiktsmessig at det utarbeides en egen forskrift for feie- og tilsynsgebyrer i Tønsberg kommune. Dette vil bidra til mer forutsigbarhet og bedre tilgjengelighet for kommunenes innbyggere, samt mer hensiktsmessig utførelse av tjenestene i VIB, som igjen blir mer kostnadseffektivt.

Sammen med VIB har det vært nedsatt en arbeidsgruppe som har jobbet med forslag til forskrift, med det formål at det skal være så lik praksis som mulig i eierkommunene. Eierkommunene på nåværende tidspunkt er Tønsberg, Horten, Holmestrand og Færder. De to sistnevnte har eldre forskrifter. Horten kommune vedtok den foreslåtte forskriften 8.04.2025.

Forskriften har som formål å skape klare rammer for betaling av gebyrer, samt sikre at kommunens utgifter ved gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn med fyringsanlegg blir dekket. I tillegg er det nødvendig for gyldigheten at kommunen kan dokumentere at selvkostforskriften etterleves.

Tønsberg kommune ønsker derfor å gjennomføre en høring av forslaget til forskrift, som ligger vedlagt.

Etter endt høring vil det endelige forslag til forskrift bli behandlet i Utvalg for miljø, teknikk og næring, før det behandles endelig i kommunestyret.

2. Generelt om forskriftens innhold

2.1 Gjeldende praksis

Tønsberg kommune har vedtatt satsene for gebyrer gjennom gebyrregulativet, med grunnlag i informasjon om kostnader fra VIB og selvkostreglene.

Feie- og tilsynsgebyrer skal følge selvkostprinsippet, det vil si at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes inn gjennom de gebyrene som abonnentene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. Over- eller underskudd i det enkelte år skal henholdsvis avsettes til eller trekkes fra bundne driftsfond. Avsatt overskudd fra det enkelte år tilbakeføres til abonnentene i form av lavere årsgebyr i løpet av en femårsperiode. Tilsvarende vil fremførbare underskudd dekkes inn over årsgebyret i løpet av en tilsvarende femårsperiode. Dette er i tråd med generasjonsprinsippet innenfor selvkost. Feie- og tilsynsgebyr kan ikke benyttes til å finansiere andre deler av kommuneforvaltningen.

Den lokale forskriften omfatter alle bruksenheter med fyringsanlegg. Forskriften gir bestemmelser om gebyrfastsettelse, myndighetens plikter, innkreving, og eiers plikter og krav til gebyrbortfall.

Foreslått forskrift er i stor grad en videreføring og formalisering av gjeldende praksis, og i tråd med gjeldende gebyrregulativ i Tønsberg kommune (gjeldende fra 01.01.2024).

Den sentrale forskriften om brannforebygging fastsetter de overordnede rammene for feiing og feietilsyn. Den innebærer blant annet at feiing og tilsyn av fyringsanlegg skal gjennomføres etter behov og prioriteringer. Det er brannvesenet som tar disse vurderingene, planlegger og gjennomfører bl.a. feiing og tilsyn.

Gjennomføring av kontroll, tilsynsrapporter og forberedelse av eventuelle enkeltvedtak er delegert til og utføres av det interkommunale selskapet, VIB, gjennom selskapsavtalen.

Det fremgår av både selskapsavtalen og foreslått forskrift at det er VIB som skal behandle enkeltvedtak knyttet til forskriften. Kommunen selv krever inn gebyrene, basert på informasjon og oversikt fra VIB.

2.2 Enkelte merknader til forslag til forskrift

§ 4. Definisjoner

Definisjonene i § 4 er i overensstemmelse med DSB sine definisjoner og gjeldende lovverk på området. Det er likevel gjort noen mindre endringer og presiseringer i definisjonene, på bakgrunn av hvordan VIB og eierkommunene foreslår organiseringen rundt innkrevingen av gebyrene.

Det har blant annet vært behov for å definere «fyringsanlegg» noe ulikt enn DSB. Foreslått definisjon er likevel i tråd med DSB sin slik kommunen vurderer, men var viktig å spesifisere fordi «fyringsanlegg» er hele *anlegget* med alle elementene, og ikke avgjørende i seg selv for antall gebyrer.

Bruksenhet er også definert, og i stor grad brukt i forskriften. Dette mener kommunen er en mer korrekt begrepsbruk enn f.eks. «byggverk» som brukes ellers på lovområdet og brukt i andre lokale forskrifter, fordi gebyrene faktureres utfra matrikkel og bruksenhet.

§ 6. Innkreving av gebyr

Når det kommer til selve gebyrplikten, er det foreslått «ett gebyr per røykkanal i skorsteinen innenfor bruksenheten.» jf. § 6 første ledd.

Bruksenhet er definert som f.eks. én boenhet. Dersom det er fire boenheter i et bygg, med én skorstein, hvor alle har hvert sitt tilkoblede ildsted til den samme skorsteinen, vil det da være fire røykkanaler og fire gebyrer, ett på hver bruksenhet. Dersom én er eier av flere bruksenheter innenfor samme bygg, vil eieren motta en faktura per bruksenhet. Dersom en enebolig har flere røykkanaler, vil det også være flere gebyrer.

En av de vanligste forespørslene til VIB og kommunen vedrørende feie- og tilsynsgebyr, er at eieren ikke har hatt behov for eller fått gjennomført feiing eller tilsyn fra VIB for fakturaperioden, og dermed ikke vil betale for det. I forslaget er gebyrplikten ikke knyttet opp mot tidspunktet for feiing eller tilsyn, og videre er det spesifisert at det er adgang for kommunen til å kreve gebyr også den perioden feiing- og tilsyn ikke gjennomføres, jf. § 6 andre ledd. Såkalt utjevningsgebyr er i tråd med nasjonal lov og forskrift, så lenge det er selvkostvurderinger som ligger til grunn for det. Dette er blant annet på grunn av at brannvesenets utgifter er mer enn selve gjennomføringen av feiing og tilsyn. Dette er gjeldende praksis i Tønsberg kommune, vedtatt i gebyrregulativet.

§ 10. Bortfall av gebyrplikt

I utarbeidelsen av forskriften har en av de viktigste avklaringene knyttet seg til hvorvidt en innbygger skal søke på å få gebyrfritak ved en fysisk frakobling av ildstedet fra røykkanalen. Mange kommuner har forskrifter hvor det er lagt opp til en slik ordning, hvor kommunen eller brannvesenet skal vurdere en søknad om gebyrfritak. En slik ordning er lite hensiktsmessig, da forskriften gir adgang til å pålegge gebyr der visse vilkår er oppfylt, og dermed ikke gir en plikt til de som ikke faller inn under disse vilkårene. Det blir mer korrekt at gebyrplikten *bortfaller*, og ikke at en må søke på å få fritak for å betale for noe en i utgangspunktet ikke er pliktig til. Å behandle dette som en søknad og saksbehandlingsprosess med de krav so medfølger, er også unødvendig bruk av ressurser og tid for både innbygger og brannvesenet.

I forslag til forskrift § 10 er det eier som må henvende seg til VIB ved en frakobling for å bli fjernet fra listen over gebyrpliktige. I dag løses de fleste tilfellene ved de planlagte tilsynene VIB gjennomfører, eller at eier sender et bilde som dokumentasjon. I noen tilfeller drar VIB til eier ved en slik henvendelse, som frem til nå har tatt maksimalt et par dager. En må likevel regne med at det kan ta noe lenger tid. Ifølge VIB er denne praksisen uproblematisk. Noen eiere har ment at de slipper gebyr fordi skorstein er stengt eller ikke i bruk, noe som ikke oppfyller vilkåret i forskriften. Kravet er at «alle ildsteder og andre varmekilder på en røykkanal innen samme bruksenhet er fysisk frakoblet». Dette har vært praksis i Tønsberg kommune frem til nå og medfører ingen endring, men bidrar til å gi innbyggerne forutberegnelighet og klarhet. Om en eier har et ildsted med fysisk tilkobling til skorsteinen eller ikke, er ikke en skjønnsmessig vurdering som krever saksbehandling i enkeltsaker, men en prosessledende beslutning.

Eierkommunene har ulike terminintervaller for innkreving av gebyr, men den 1. i påfølgende måned etter VIB har godkjent frakobling er dekkende for alle kommunenes ordning jf. forskriften § 10. Dette er en rettferdig løsning for innbyggerne, uavhengig av type ordning eller faktureringsintervall.

I de tilfellene krav eller uenigheter oppstår, kan dette bli en beslutning om enkeltpersoners rettigheter og dermed enkeltvedtak som kan påklages i henhold til forvaltningslovens regler. Dette har frem til nå vært praktisert noe ulikt for de ulike eierkommunene, og vil slik sett bli en ny, lik praksis for alle eierkommunene.

Kommunestyrene i de enkelte eierkommunene behandler og eventuelt vedtar forskriften, i medhold av brann- og eksplosjonsvernloven § 28 andre ledd.

2.2 Ikraftsetting

Endringene trer i kraft ved kunngjøring i Norsk Lovtidend etter at kommunestyret har vedtatt forskriftsendringene.

3. Høringsfrist og høringsinstanser

Høringssvar kan sendes til postmottak@tonsberg.kommune.no eller per brev med referanse «Høringuttalelse forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg», til Tønsberg kommune, Postboks 2410, 3104 Tønsberg.

Høringsfristen er 29. august 2025.

Høring kunngjøres på kommunens internettside, samt annonsert i Tønsberg blad og ReAvisa i løpet av høringsperioden. I tillegg blir høringen sendt til følgende instanser:

Direktoratet For Samfunnssikkerhet Og Beredskap (DSB)

Statsforvalteren i Vestfold Og Telemark Avd Tønsberg

Huseiernes Landsforbund

Feiermesternes Landsforening

Forbrukerrådet

Norsk Huseierforening

Vestfold interkommunale brannvesen IKS

Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg i Tønsberg kommune, Vestfold

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å gi kommunen grunnlag for å dekke sine utgifter i forbindelse med gjennomføring av lovpålagt feiing og tilsyn med fyringsanlegg i henhold til Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) av 14.06.2002, § 11 første ledd bokstav h).

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder feiing og tilsyn av alle byggverk med fyringsanlegg, som gjennomføres av eller i regi av Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS (VIB) for Tønsberg kommune, i henhold til forskrift om brannforebygging.

§ 3 Delegering av myndighet

Tønsberg kommune har delegert myndigheten for feie- og tilsynstjenesten til Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS, som står ansvarlig for at kommunens plikter etter denne forskriften overholdes.

§ 4 Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a. Eier: Den som har grunnbokshjemmelen til byggverk som omfattes av feie- og tilsynsordningen.
- b. Byggverk: Bygninger, konstruksjoner og anlegg.
- c. Ildsted: Varmeproduserende enhet med bruk av ild for oppvarming.
- d. Fyringsanlegg: Omfatter ildsted, sentralvarmekjele eller lignende der varme produseres ved forbrenning av fast, flytende eller gassformig brensel, inklusive røykkanal og eventuelt matesystem for brensel.
- e. Røykkanal: Kanal for transport av røykgasser fra ildstedets røykrør/kanal fram til fri luft.
- f. Skorstein: Vertikal del av røykkanal. (Skorstein kan omfatte flere vertikale røykkanaler).
- g. Bruksenhet: Matrikkelregistrerte enheter i byggverk. En bruksenhet kan være én bygning, f.eks. kontorbygg eller fritidsbolig, eller flere bygninger, f.eks. sykehus, men kan også være del av en bygning, f.eks. boenhet (bolig).

§ 5 Fastsettelse av gebyr

Gebyret skal ikke være større enn kommunens årlige kostnader forbundet med gjennomføringen av tilsynsmyndighetenes oppgaver nevnt i brann- og eksplosjonsvernloven § 11 (1) bokstav h) jf. § 28, jf. selvkostforskriften.

Gebyrsatsene fastsettes hvert år av kommunestyret og fremkommer av gebyrregulativet. Kommunen kan differensiere gebyrene i regulativet.

§ 6. Innkreving av gebyr

Det skal innkreves gebyr fra eier av bruksenhet med ett eller flere fyringsanlegg. Det er ett gebyr per røykkanal i skorsteinen innenfor bruksenheten.

Gebyrplikten er ikke knyttet opp mot tidspunktet for feiing eller tilsyn. Det er adgang til å kreve gebyr fra eier de årene Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS ikke gjennomfører feiing og/eller tilsyn. Gebyrplikten gjelder uavhengig av om fyringsanlegget er i regelmessig bruk eller ikke.

Eier har ansvar for betaling av gebyret, uansett om gebyrkravet er rettet mot eieren eller en annen fakturamottaker.

Krav på gebyr etter denne forskriften er tvangsgrunnlag for utlegg og kan innkreves av skatteoppkreveren etter reglene for innkreving av skatt jamfør brann- og eksplosjonsvernloven § 28.

§ 7 Eiers plikter

Eier har en selvstendig plikt til å melde fra til Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS når ildsted eller annen varmekilde kobles til røykkanal. Dersom eier unnlater å melde fra om slik tilkobling kan feie- og tilsynsgebyr kreves etterbetalt.

Etter å ha mottatt et varsel om feiing og tilsyn, skal eier sørge for at Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS har tilfredsstillende ankomst til hele fyringsanlegget og at nødvendig utstyr er tilgjengelig.

§ 8 Retting av feil gebyrberegning

Har mangelfulle eller feil opplysninger ført til feilaktig gebyrberegning, skal beregningen rettes og differansen gjøres opp. Krav som er foreldet etter lov om foreldelse av fordringer, dekkes normalt ikke.

§ 9 Vestfold Interkommunale Brannvesen IKSs plikter

Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS skal sørge for feiing og tilsyn av fyringsanlegg etter behov.

Etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegg, skal Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegget i etterkant.

§ 10 Bortfall av gebyrplikt

Gebyrplikten bortfaller dersom alle ildsteder og andre varmekilder på en røykkanal innen samme bruksenhet er fysisk frakoblet. Eier må henvende seg skriftlig til Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS som vurderer og godkjenner frakoblingen av ildstedet og andre varmekilder, enten ved tilsyn eller ved tilfredsstillende dokumentasjon fra eier.

Gebyrplikten bortfaller fra den 1. i påfølgende måned etter Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS har godkjent frakoblingen og korrigeres på faktura.

§ 11 Andre tjenester

Dersom eier ønsker tjenester utover det som er lovpålagt, for eksempel feiing av ildsted, inspeksjon eller filming av skorstein, må eier selv ta kontakt med Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS. Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS fastsetter pris på eventuelle tilleggstjenester.

§ 12 Klage

Klage på enkeltvedtak gjort i medhold av denne forskrift fremsettes skriftlig til Vestfold interkommunale Brannvesen IKS.

Saksbehandlingen ved klager følger bestemmelsene gitt i eller i medhold av brann- og eksplosjonsvernloven og forvaltningsloven (lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker).

Klageorganet er et utvalg bestående av eierkommunene i Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS. Det er ikke klageadgang på gebyrer som er fastsatt i henhold til kommunens gebyrregulativ jamfør forvaltningslovens bestemmelser. Gebyr må betales innen forfallsdato selv om klage er innsendt. Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS kan frafalle eller stoppe påløpt gebyr helt eller delvis dersom særlige grunner tilsier det.